

budt ved Loven af 29. Marts 1867, og det blev bestemt, at den Husbond, som desuagtet indførte noget i Tyendets Bøger, kunde straffes med Bøder paa indtil 20 Kr. og skulde betale Omkostningerne ved en ny Bogs Anskaffelse. Her er man fra Lovgivningsmagtens Side ganske sikkert gaaet ud fra, at da der var givet ret strenge Regler for Tyendeforholdet, og Husbonden har en ganske overordentlig stærk Magt over Tyendet netop i Kraft af Lovgivningen, var det urimeligt at give Privatmand Adgang til at give Skudsmaal, som skulde følge den paagældende hele hans Liv igennem og mange Gange kunde blive højst ubehageligt for ham. Det kan jo nemlig ikke undgaas, at der kan drives Misbrug og maaske ogsaa til Tider i ret betydelig Udstrækning er blevet drevet Misbrug med den Slags Ting. Jeg mener altsaa, at ved denne Lov af 1867 var man kommen ud over dette at tillade private at give Skudsmaal under saadanne Former, at det fulgte den paagældende bestandig. Selvfølgelig har enhver Privatmand Ret til, naar han anmodes derom, at udtale sig om Ansøgerens Kvalifikationer i den ene eller anden Retning. Det kan der ikke siges noget til. Hvad der derimod er noget at sige til, er, at enkelte Mennesker skulde bringes til i Kraft af deres Stilling at gaa omkring med Dokumenter, hvori private Folk udtale sig om deres Personer, og hvor saa overmaade mange Ting kunne spille ind, saa at dette Testimonium maaske slet ikke svarer til det virkelige Forhold.

For Søfolkenes Vedkommende findes der ikke noget direkte Forbud mod Skudsmaal, men ved Søloven af 1892 er det i dens § 71 bestemt, at Mandskabet skal være forsynet med Afregningsbøger, og i Vejledning for Mønstringsbestyrerne, der er udstedt af Indenrigsministeriet den 29. December 1892, bestemmes der, hvad der maa staa i disse Bøger. Det bestemmes der meget detailleret, at Skipperens Navn skal indføres, den forhyredes fulde Navn, Fødselsaar og Fødested, hans Stilling om Bord, Skibets Art, Navn og Hjemsted, en tydelig og nøjagtig Angivelse af den Rejse, hvortil den forhyrede er antagen, og Størrelsen af den ham tilstaaede Hyre og, for saa vidt Hyren er betinget med et vist Beløb for den bestemte Rejse, hvor lang Tid Rejsen forudsættes at medtage, Størrelsen af det Forskud, der er givet ham paa Hyren, og en Anvisning for Maaden, hvorpaa Hyren beregnes, og endelig de øvrige Vilkaar, hvorpaa den forhyrede er

antagen. Alt dette skal altsaa findes i denne Bog, men der er ikke Plads i den til at give de forhyrede noget Skudsmaal. Dette har man altsaa levet paa siden denne Lov og før den Tid ganske sikkert ogsaa. Men siden er der sket en Forandring i dette Forhold. Der findes en Forening her i Landet, der hedder „Dansk Dampskibsrederiforening“, en Forening, der har gjort sig ret vel bemærket i det sidste Aarstid. Den begyndte med forrige Aar at opsigte en gældende Lønoverenskomst og endte den Gang med at nedsætte Lønnen for en Del Arbejdere og erklære, at den ingen Overenskomst vilde have med Arbejdernes Organisation. Senere gennemførte den, at overhovedet ikke noget af dens Medlemmer beskæftigede Arbejdere, der stilhørte en dansk Fagforening. Jeg forstaar meget godt, at Foreningen har ønsket at tage dette Standpunkt, efter hvad den senere har foretaget sig. Den har nemlig ganske i Strid med Lovens Forudsætninger indført Skudsmaalsbøger, og det er selvfølgelig, at hvis Arbejderne havde en Organisation, vilde de modsætte sig noget saadant, og kun, naar det kunde lykkes Dampskibsrederne at sprænge Arbejdernes Sammenhold, vilde de være i Stand til at gennemføre en saadan Foranstaltning. I dette Øjeblik er Stillingen den, at Arbejdernes Organisation er sprængt. Den vil sikkert nok samles igen, men der vil gaa Tid, og denne Tid benytter Dansk Dampskibsrederiforening sig af til at indføre disse Skudsmaalsbøger, som kunne blive ganske overordentlig farlige for de paagældende. De ere indrettede skematisk. Paa første Side staa: Dansk Dampskibsrederiforening, og saa følger fuldt Navn, Fødselsaar, Hjemsted og Stilling. Dernæst kommer et Paabud om, at Bogen, saa længe Manden er om Bord, skal opbevares af Kaptajnen, og at den ved Afmønstringen skal udleveres Manden i udfyldt Stand. Hvad der skal udfyldes, er først det ganske almindelige: Skibets Navn og Art, hvor længe den paagældende har forrettet Tjeneste, og hvor han har været. Saa kommer en Rubrik, der hedder „Ædruelighed“, den næste hedder „Fordragelighed“, den tredje „Opførsel“ og den fjerde „Duelighed“. Endelig kommer saa Afmønstringsaarsag og Afmønstringssted. Dette Testimonium skal underskrives af første Maskinmester og Føreren. Om det nu skal være saaledes, at det i alle Tilfælde skal underskrives af begge, eller at Føreren skal underskrive, naar Talen er om Dæksmandskabet, og Maskinmesteren, naar Talen er